

STRAND-NYT

NR. 4 ÅRGANG 16 – 2006

UDGIVET AF FORENINGEN AF STRANDFOGDER LANGS DEN JYDSKE VESTKYST

STRANDRENSNING

**Foreningen af Strandfogder langs
den jyske
vestkyst**

Formand:

Peder Kjeldgård Klit
Højgårdsvej 71,
Kallerup
9690 Fjerritslev
Tlf. 98211407

Næstformand:

Svend Poulsen
Tranevænget 1
6830 Nr. Nebel
Tlf. 75288186

Kasserer:

Keld Karstens Sørensen
Ved Granerne 2
9492 Blokhus
Tlf. 98248002

STRAND-NYT

Jan Werenberg
Hyldevej 2
7700 Thisted
Tlf. 20314543
hyldevej2@mail.dk

FORSIDEBILLEDE:

Indsendt af Nors skole som har haft tre klasser ude for at følge en strandfogeds arbejde. Denne gang var det Chresten, starndfoged ved Hanstholm og Vigsø. Se beretning inde i bladet.

■ ■ **ALSIDIGE OPGAVER TIL SØS.**

■ ■ Hanstholm Buggerservice A/S er døgnnet rundt klar til at udføre en række alsidige opgaver til søs. Selskabet råder over de tre fartøjer R/S "Gorm", B/B "Svend" og B/B "Thor". Alle tre er kraftige, veludrustede søgående skibe, der er i stand til at løse de fleste forekommende opgaver indenfor bugsering, bjærgning og entreprenørarbejde.

Selskabet udfører også specialopgaver af vidt forskellig art. F. eks. havundersøgelser, vagtjeneste, nedspuling og betontøbning af kabler og rør, transporter til søs, fjernbugseringer og mange andre opgaver.

Udchartring til videnskabelige togter foretages også. Her har R/S "Gorm" eksempelvis 19 sovepladser om bord. Skibet har deltaget i bl. a. hval-tællinger ved Norge og Shetland samt tælling af søfugle i Østersøen.

**HANSTHOLM
BUGSERSERVICE A/S**

HANSTHOLM TOWING COMPANY LTD

Kai Lindbergsgade 59, DK-7730 Hanstholm
Tlf. 97 96 29 99 · Fax 97 96 29 97

www.tugd.dk

Email: ni@tugd.dk

Information om Skallerup Bjærgelaug.

Videresendt til Strandnyt fra Politimesteren i Hjørring

Mange har hørt ordet bjærgelaug og mange ved også hvad der ligger bag, men her er lidt flere reelle oplysninger til udenforstående.

Bjærgelaug fandtes førhen alle steder langs den jyske vestkyst samt en del steder i de indre farvande. Formålet var, som navnet antyder, at bjærge gods og ladning fra strandede skibe.

De var oprettet efter tilladelse fra herredsfogeden (Politimesteren)

Det var til tider, en ret indbringende forretning, da skibene førhen meget ofte strandede eller forliste. Her krævedes da en ret stor mandskabsstyrke ca 60 mand, for at bjærge det af last og skib som var muligt

Bjærgelaugenes område fulgte strandfogedens, og var oprettede iflg. strandingslovens § 4. De blev ledet af 3 forbjærgere, der ordnede det rent formelle samt det praktiske i forbindelse med en aktion.

Mange af de skibe der strandede, blev slæbt ud igen af E/M Switzers slæbebåde, og her kom bjærgelaugene ind i billedet, da der typisk skulle noget af lasten ud, den blev af bjærgelaugets folk, enten lempet i havet, eller i en anden båd på siden af det strandede.

Det siger sig selv, at den slags kun kunne ske i godt vejr. Bjærgelaugene havde til deres hjælp, een eller flere store fladbundede både, der i mange tilfælde stammede fra skudehandlertiden, da småskuder blev lastede fra sådanne.

I Skallerup har der ikke været drevet skudehandel siden det syttende århundrede, i modsætning til vores nabosogne Lønstrup og Tornby, hvor der fandt handel sted til ca 1900.

Imidlertid har der været en form for bjærgelaug her på stedet, idet vi ved, at bjærgere fra Skallerup fik penge for at deltage i bjærgning fra den engelske fregat "The Crescent" der strandede ud for Mårup kirke i 1808. Vi har også senere assisteret ved strandinger, men nogen protokol fra den tid kendes ikke.

Det kan ses i herredsfogedens korrespondance, at omkring 1900 ville en gruppe mænd fra Skallerup genoprette et Bjærgelaug, det lykkedes i 1909, da der i Nørlev skole blev holdt stiftende generalforsamling. Dette her oprettede bl. er det samme som det nuværende, og i 1951, blev det omdannet til at være autoriseret.

I 1931 fik man bygget en ny fladbåd til erstatning for den gamle, der var blevet for dårlig. Den ny blev bygget hos Tverstedts bådebyggeri i Frederikshavn og kostede ca 1500 kr. Den er bygget af amerikansk eg.

I 1940 den 24 marts, gik en stor tysk damper "Østpreussen" på grund ret ud for Skallerup, den var antagelig på vej til Norge og man mente at engelske skibe var udenfor.

Nu kom bjærgelauget i arbejde, i 3 dage blev der lempet koks og cinders ned i en båd på siden, hvad der var nedenunder fik ingen af bjærgerne lov til at se.

Skibet blev trukket flot af Switzer og bjærgesummen herfor var 160000 kr, heraf fik bjærgelauget udbetalt 32205 kr, det gav en netto sum af 510 kr til hver af bjærgerne (ca en årsløn til en karl).

Nu ville alle være med i bjærgelauget og en tid var der ca 75 medlemmer. Strandingen er antagelig den der gav udslaget til, at den årlige øvelse samt generalforsamlingen blev holdt i hævd.

Det er nok også grunden til, at det blev autoriseret i 1961 på et tidspunkt da bjærgelaugene blev nedlagt på stribe.

I 1932 havde man bygget et nyt hus til den nye båd, det blev solgt i 1995, og er nu gået i havet.

Bjærgelauget havde i stedet fået brugsretten til det gamle redningshus. Det er bygget i 1898 og da stationen blev nedlagt i 1930 blev huset solgt til privatmand - det blev senere omdannet til sommerhus.

I 1979 købte Hjørring kommune huset for at omdanne det til offentligt toilet, det blev forhindret af Skallerup Bjærgelauget, der har ført det tilbage til sit oprindelige udseende, så vidt muligt. Siden 1980 har vi haft vores båd deri.

Kvalitetsarbejde

gennem 30 år

JD-Contractor ApS

V/Gert Normann Andersen - Holstebro - 97 42 63 11

Se billeder og video fra Danmarks største dykkerfirma

www.jydskdyk.dk

EFFERSØGNING, BLÆRNING, SPRÆNGNING, REPARATION OG UNDERSØGELSE

Vi er 3 klasser fra Nors Skole i Thy, som har haft den fornøjelse at besøge Chresten, som er strandfoged ved Hanstholm og Vigsø. Han fortalte os en masse om sit arbejde, og vi fik lov til at hjælpe ham med at rense en strækning strand.

HER ER SÅ BERETNINGEN MED ELEVERNES EGNE ORD:

Nors Skole på strandrensning

5.a, 5.b og 4.a fra Nors Skole kørte med bus til Hanstholm. Vi skulle derud for at hjælpe Chresten med en strandrensning, for i skolen havde vi om emnet 'Rent Miljø'. Vi gik langs med stranden fra den gamle mole i Hanstholm med kurs mod Vigsø, en strækning på i alt cirka 7 kilometer.

Chresten startede med at fortælle os om sit arbejde, som primært handlede om at holde stranden fri for farlige ting såsom olie, kemikalier og miner, men han skulle også holde øje med strandede dyr. Chresten fortalte os, at arbejdet ikke var hans levebrød, men et fritidsjob. Han fortalte os også, at han før havde oplevet et skib tabe sin last af tømmer, og det skulle der ryddes op på bagefter.

Vi hjalp ham på den måde, at han kørte i traktoren, mens vi fandt skrald, som vi smed op i vognen, og der var nok at tage fat på. Det var meget forskellige ting, som vi fandt, lige fra traktordæk og køleskabe til små dunke af plast. Det var koldt at gå derude, og vi var godt trætte, da vi endelig nåede til Vigsø, hvor bussen skulle hente os.

Vi lærte en masse om en strandfogeds arbejde, og at det er vigtigt at passe på naturen. Man skal ikke bare smide affaldet i havet eller på stranden, for det forsvinder ikke bare af sig selv.

slut

Det er ikke underligt, at der, i forbindelse med den ændrede politikredsstruktur/reform, har været nogen, der måske har følt strandfogedhvervet truet, men efterfølgende viser, at det ikke er gået sådan:

Nedlæggelse af strandfogedhvervet?

I forbindelse med politi og retskredsreformen, har velinformerede kilder givet udtryk for at man fra centralt hold arbejder med en reform af strandingsloven af 1885.

Det i sig selv er der ikke noget forkert i, men når det kommer til en nedlæggelse af strandfogedhvervet er det straks mere tvivlsomt.

At være strandfoged er naturligvis ikke som for 125 år siden, men trods det er der stadig brug for funktionen. (Hvilken ingen benægter).

Før i tiden var funktionen tiltænkt strandinger, og i de senere år opsamling af de store mængder af træ som under tiden driver i land, når de store skibe mistede deres dækslast.

Samtidig har strandfoged en vis opsyns funktion ved havet i forbindelse med fx stormflod, i landdrivning af forskellige effekter, og andre opsynsopgaver for de relevante myndigheder.

Politiet i mange af de relevante politikredse, gjorde da også kraftigt opmærksom på dette da man få år tilbage også forsøgte at nedlægge hvervet.

De mange strandfogederne fra Skallingen over Skagens gren og ned til Frederikshavn står til rådighed 24 timer i døgnet, 365 dage i året, med køretøj, for et samlet beløb på en god million kroner, **TOTALT.**

Altså er det ikke lønnen som gør at strandfogederne forsat passer deres kald, men hvad er det så?

Mange strandfogeder er både 3-4-5 generation, og som sådan betragtes jobbet mere som en "arv" end som et arbejde.

En ordning hvor kommunerne overtager opsynet med stranden vil blive langt mere kostbar, og langt mindre fleksibel, set i forhold til strandfogedhvervet

Som følge af overstående vil jeg kraftigt anbefale at man tænker sig godt om inden man giver strandfogederne kniven, forandringer er godt men kun hvis det er til fordel for det bedre.

Yderlig Information:

Jens Nicolai Vejlggaard

Kredsformand Venstre i Ringkøbing-Lemvig Kredsen (og strandfoged)

Rødspættevej 1, 6960 Hvide Sande

Tlf. 97311014 email: vejlgaaar@post10.tele.dk

Her er så justitsministerens syn på sagen

Justitsminister Lene Espersen har ingen planer om at ændre på strandfoged-ordningen. Lettelse blandt strandfogeder

HOLMSLAND: Strandfogeder langs Vestkysten kan ånde lettet op. Deres hverv er alligevel ikke fare for at blive nedlagt.

Det fremgår af en skrivelse fra Justitsminister Lene Espersen til folketingsmedlem Jens Kirk (V).

· Det er alle tiders svar.

For der står, at der ikke er planer om at gøre noget her og nu, siger strandfoged Jens Nicolai Vejlggaard.

Det havde ellers været på tale i forbindelse med ændringen af politi- og retskredse. Og det ærgrede ham, derfor skrev han på eget initiativ et brev til det vestjyske folketingsmedlem, som bragte sagen videre til justitsministeren.

Ifølge Jens Nicolai Vejlggaard ville andre ikke kunne løse opgaven ligeså billigt. Godt en million kroner koster strandfogederne fra Frederikshavn og

ned langs den jyske vestkyst.

· Vi står til rådighed for blandt andet politiet 24 timer i døgnet 365 dage om året. Og det er begrænset, hvad man får af vagtfunktion, hvis for eksempel kommunen skulle varetage hvervet, siger han.

En holdning han deler med Knud Harbo Stage, formand for strandfogederne fra Søndervig til Nymindegab.

· Man kan ikke få det hverken billigere eller bedre, end man får det nu, siger Knud Harbo Stage og

oplyser, at en strandfoged får cirka 8000 kr. om året. Ifølge Jens Nicolai Vejlggaard ville det også være synd at aflyve et gammelt hverv, der er gået i arv i tre-fire eller flere generationer.

· Jeg gør det ikke for pengene, men titlen · og den skal behandles med respekt. For mig er det et kald, siger Jens Nicolai Vejlggaard, der arvede jobbet efter sin morbror.

Lidt til smilebåndet

En midaldrende mand var på julegaveindkøb efter et par handsker til sin kone, men han var lidt i tvivl om størrelsen, så den unge ekspeditrice lagde sin hånd på disken, så han kunne sammenligne, og han købte således et par handsker, der var lidt mindre.

Var der ellers andet? spurgte hun.

Tja – Jeg skulle vist egentlig også købe en bh til hende!

Strandfogedliste Kgl. Søgårdske

Len	Beskikket	Navn m.v.	Tlf.	Alen	Bemærkninger
1	01-12-63	Christian Aage Dahl, 11 10 30-0871 Sdr. Klitvej 284, 6960 Hvide Sande	97 31 50 06	6000	
2+3+4 +5	01-04-04 01-04-99 (1/5-98)	Claus Hviid Ottosen, 31 01 72-14 41 Sdr. Klitvej 214, 6960 Hvide Sande	97 31 51 85 (hemm)	2400	Sammenlagt 01-04 1985 og 01-04-04
6+7	01-09-62	Otto Christian Ottosen, 08 07 36-1325 Sdr. Klitvej 218, 6960 Hvide Sande	97-31 50 28	2400	Sammenlagt 27/02 1974
8+9	01-04-90	Frede Bollerup Nielsen, 15 11 44-2083 Sdr. Klitvej 125, 6960 Hvide Sande	97-31 50 20	2400	Sammenlagt 27 02 1974
10+11	01-04-93	Niels-Erik Brølling, 11 09 58-1069 Sdr. Klitvej 23, Årgab, 6960 Hvide Sande	97-31 51 05	2400	
12+13 +14	01-04-84	Jørgen Haugaard Pedersen, 30 07 40-1255 Sdr. Klitvej 92, 6960 Hvide Sande	97-31 50 95	3040	Sammenlagt 18/03 1974 01/04 1991
15+16	01-04-97	Christen Oluf Iversen, 13 10 40-1281 Sdr. Klitvej 65, 6960 Hvide Sande	97-31 13 47	2082	Sammenlagt 01/04 1975
17+18	01-04-88	Søren Jørgensen Kristensen, 08 02 48-1799 Sdr. Klitvej 39, 6960 Hvide Sande	97-31 16 10	2124	
19+20	01-04-85	Hans Haugaard Bank, 30 12 36-1121 Sdr. Klitvej 43, 6960 Hvide Sande	97-31 12 44	2000	Sammenlagt 18/03 1974
21+22	01-04-01	Kristen Fjord Tarbensen, 030939-1535 Snerlevej 2, Aargab, 6960 Hvide Sande	97-31 12 62	2076	Sammenlagt 01/04 1976
23+24	01 04 86	Søren Andersen Tarbensen, 09 05 41-1373 Karen Brandsvej 1, 6960 Hvide Sande	97-31 17 71	3600	Sammenlagt 01/04 1977
25+26 +27	01 07 96	Hans Lodberg, 08 10 30-0973 Nørregade 42, 6960 Hvide Sande	97-31 11 19	3600	
28+29	01 09 95	Leif Børge Larsen, 25 10 40-1037 Holmsland Klitvej 2, 6960 Hvide Sande	97-31 11 99	2300	Sammenlagt 01/05 1979
30+31	01 04 86	Erling Bøndergaard Christensen, 21 08 48-1741 Holmsland Klitvej 30, 6960 Hvide Sande	97-31 15 80	2270	Sammenlagt 27/02 1974

32+33	01 07 97	Jens Nicolai Vejgaard Christensen , 24 05 72 - 1433, Søndergade 23, 6960 Hvide Sande	97-31 10 14		Sammenlagt 01/10 1976
34+35	01 08 02	Vagn Kristensen (130742-1433), Holmsland Klitvej 75, Sdr. Lyngvig, 6960 Hvide Sande	97 31 11 10	1200	Sammenlagt 01/04 1990
36+37	01 08 02	Jakob Martinus Hornbæk (241048-1297), Nordsø Ferievej 1, Klegod, 6950 Ringkøbing	96 59 31 10	2300	Sammenlagt 27/02 1974
38+39	01 06 99	Lars Lundgaard Christensen, 121263-1449 Holmsland Klitvej 203, 6950 Ringkøbing	97 -33 86 66	2200	Sammenlagt 01/04 1982
40+41	01 10 64	Peder Sloth Christensen, 14 04 35-1199 Holmsland Klitvej 237, 6950 Ringkøbing	97-33 90 78	2107	Sammenlagt 01/07 1980
42+43	01 04 78	Knud Harbo Stage, 02 04 51-2183 Holmsland Klitvej 140, 6950 Ringkøbing	97-33 90 19	2400	Sammenlagt 01/04 1978
44+45	01 06 90	Erik Lodberg, 16 03 53-1805 Lodbergsvej 367, 6950 Ringkøbing	97-33 90 20	2400	Sammenlagt 01/04 1984
46+47	01 07 96	Christian Sloth Christensen, 10 09 32-0853 Houvig Klitvej 16, 6950 Ringkøbing	97-33 90 56	2400	Sammenlagt 01/10 1975

HUSK!!!!!!! Næste deadline er den 1. marts 2007

GOD LÆSELYST.

Der er ikke umiddelbart noget materiale på ventelisten, så det er om at indsende noget. Til dette nummer var der indsendt en del stof. Tak for det.

Flere småhvaler strander på kysterne

Marsvinet er den hval, som hyppigst bliver fundet på strande herhjemme. Det går især galt for hannerne

DANMARK: Sidste år blev der fundet 157 strandede hvaler ved Danmarks kyster.

Det er knap halvanden gang så mange som året før, fremgår det af Skov- og Naturstyrelsens seneste opgørelse, som dækker 2004-2005. Langt de fleste hvaler var døde, da de blev fundet.

Marsvin topper listen med hele 143 dyr, mens der også blev fundet ti hvidnæser, to eksemplarer af den sjældne hvidskæving, 1 vågehval samt en hval, som det ikke var muligt at identificere.

Marsvinet er den mest udbredte hvalart i danske farvande, og den udgør da også over 90 procent af de

strandede dyr, oplyser skovfoged Henrik Lykke Sørensen til nyhedsbrevet Skov og Natur.

- Over halvdelen af marsvinene skyllede ind på kysterne i løbet af én uge i april. Det skete i Nordvestjylland, nærmere betegnet ved Vorupør, Lild og Klitmøller, siger han.

De aktuelle tal giver ikke anledning til bekymring. Antallet af strandede hvaler svinger fra år til år, og det er der ikke noget usædvanligt i, tilføjer han. Henrik Lykke Sørensen peger på, at antallet afhænger af faktorer som fiskenes bevægelser, sygdom og utilsigtet bifangst i fiskernes garn.

En del af de strandede dyr undersøges nærmere for dødsårsag, alder, størrelse og køn. Den ny opgørelse viser, at der både i 2004 og 2005 var langt flest hanner blandt de dødfundne marsvin.

/ritzau/

**Alle bladets læsere
ønskes
en rigtig glædelig jul
samt et godt nytår**

**FORENINGEN AF STRANDFOGDER
LANGS DEN JYSKE VESTKYST**

Peder Kjeldgård Klit

Formand

Tlf: 99 50 51 00 *Vi gi'r råd* www.chh.dk

HALLØJ

Kender du én som muligvis kunne tænke sig at købe en ½ sides
annonce her på bagsiden, så kontakt mig for nærmere.

Redaktøren

